

Nečas, Ctibor

## **Pražská úvěrní banka a počátky její obchodní činnosti v Haliči**

*Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. C, Řada historická.*  
1989-1990, vol. 38-39, iss. C36-37, pp. [37]-44

ISBN 80-210-0145-3

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/102240>

Access Date: 28. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

CTIBOR NEČAS

## PRAŽSKÁ ÚVĚRNÍ BANKA A POČÁTKY JEJÍ OBCHODNÍ ČINNOSTI V HALIČI

Mezi českými obchodními bankami, které svými univerzálními a speciálními bankovními obchody začaly velmi záhy pronikat za hranice domácí ekonomiky, zaujímala přední postavení Pražská úvěrní banka, označovaná zkráceně jako Pragobanka. Tento ctížádostivý ústav byl po Živnostenské bance a vedle České průmyslové banky třetí českou obchodní bankou, která rychle rozšiřovala svůj obchodní program a zaměřila přitom svou pozornost na dvě trvalá odbytiště, z nichž jedno se nacházelo v Haliči a druhé na Balkáně.<sup>1</sup>

Právní předchůdkyní Pragobanky byla Úvěrní banka v Kolíně, která byla zapsána do obchodního rejstříku 15. listopadu 1870 a zahájila činnost s akc. kapitálem 200 000 zl. r. č., který byl o rok později zvýšen na 300 000 zl. r. č. a r. 1872 na 500 000 zl. r. č. Jako venkovský ústav se věnovala převážně eskontu směnek a navázala komisionářský styk se středočeskými cukrovary. Spekulacním transakcím se vyhýbala, takže krizí r. 1873 utrpěla poměrně málo a dovedla se vyhnout větším ztrátám; redukci akc. kapitálu na 400 000 zl. r. č. provedla v důsledku vleklé deprese teprve až v roce 1876. Komisionářský obchod cukrem zajišťoval pravidelné a dosti značné zisky, takže bylo možno mimořádně dotovat rezervní fondy, vyplácet bohatou dividendu a v 90. letech 19. stol. dvakrát posílit akc. jistinu: r. 1892 na 600 000 zl. r. č. a r. 1898 na 2 000 000 zl. r. č.<sup>2</sup>

Po zřízení pražské filiálky v červenci r. 1896 začala přesunovat těžiště svých bankovních obchodů do Prahy, kam v březnu r. 1900 přenesla i své statutární sídlo, změnila dosavadní kolínskou centrálu na filiálku a nahradila starou firmu novým názvem. Peněžní rubrika Národních listů komentovala tento krok nadmíru slibnými slovy: „Jméno třiceti roků trvající a dobře akreditované zmizí ze sloupců kursového lístku a ze stránek finančních rukovětí a kompasů. Na půdě upravené již dlouhouletou činností na piedestal silných rezerv vystupuje Pražská úvěrní banka. Myslíme, že jméno to, uvádějící naši metropoli do rozvětvených konějí

finančního světa, jest velmi dobře voleno. Individualizuje a jest populární“.<sup>3</sup>

Na pražský peněžní trh vstoupila Pragobanka pod vedením ředitele J. Veselého, zkušeného odborníka na cukerní obchody a akciové kapitalistické sdružování. Z jeho iniciativy provedla tři mimořádné bankovní operace.

R. 1900 založila Akc. společnost pro výrobu usní a koženého zboží, dříve továrnu H. Bergmanna syn a spol. v Novém Bydžově, která převzala s akc. kapitálem 1 500 000 K starý a dobře zavedený závod. Položila dále základy ke zřízení České akc. společnosti pro rafinování petroleje v Kolíně, která se konstitovala r. 1901 s akc. kapitálem 1 000 000 K. Zakoupila rovněž r. 1900 důlní majetek Jana Ledeburna-Wichelna u Křemýže nedaleko Teplic s úmyslem akcionovat jej ihned po zajištění jeho rentability.<sup>4</sup>

Všechny tyto investice a zpočátku i malá výnosnost uvedených bankovních operací způsobily dočasný úbytek zisků, za který začala Pragobanka hledat náhradu mj. v rozšíření své územní působnosti do Haliče. Na tamním trhu pracovala zpočátku prostřednictvím své olomoucké filiálky, později pomocí vlastních haličských pobočných ústavů.

Záměrem uplatnit se obchodně v moravském prostředí zabývala se správní rada už koncem století a v srpnu r. 1899 se usnesla zřídit filiálku v Olomouci, kde do té doby nemělo české bankovníctví žádné zastoupení. Dirigentem byl ustanoven F. Nežádal, pod jehož vedením zahájila filiálka od poloviny února r. 1900 svou pravidelnou činnost.<sup>5</sup>

Proti původnímu předpokladu nedosáhla olomoucká filiálka okamžitých úspěšných výsledků a začala se příznivě rozvíjet až po překonání počátečních obtíží, které vyvstaly v eskontu směnek a v komisionářském obchodu se zbožím. Pro běžné bankovní obchody získávala přitom klientelu nejenom na Moravě, ale i za jejími severovýchodními hranicemi — v sousední Haliči.

Zkušenosti, vyplývající z kapitálové účasti na České akc. společnosti pro rafinování petroleje v Kolíně, přivedly Pragobanku poměrně záhy v haličském prostředí ke spojení s těžbou tamní ropy a prostřednictvím olomoucké filiálky také k financování některých ropných obchodů v Haliči.

Už v červenci r. 1903 projednávala správní rada požadavek firmy M. H. Reich & Comp. na poskytnutí daňového úvěru pro její lvovskou rafinérii petroleje. Olomoucká filiálka obchod podmiňovala jednak prohlédnutím rafinérie a celkového jejího stavu, jednak hypotéčním zajištěním celého objektu pouze u Pragobanky, tedy bez hypotéky u vídeňské velkobanky Wiener Bank-Verein. Teprve když firma na obě stanovené podmínky přistoupila, obdržela 50 000 K na daňový úvěr, a stala se tak prvním haličským klientem, jehož služeb Pragobanka později využívala i při jiných bankovních operacích na haličském peněžním trhu.<sup>6</sup>

V průběhu r. 1904 rozšířila olomoucká filiálka povolování tohoto druhu úvěrů také jiným haličským firmám, jako byly Rafineria Nafty A. Skrzyńskiego v Libuszi, Spółka Naftowa Wiśniewski v Drohobyczu, Fabryka Nafty W. Stawiarskiego v Krosně, Petroleum-Raffinerie Fibich-Straszewska v Lipníkách, Hibiczer Petroleum-Raffinerie Kronhaber-Erdheim-Mendelsohn-Gottesmann v Drohobyczu, Landesberg, Wahl, Baron & Comp. ve Zniesieniem, Weiss, Schinagel & Comp. v Gorlicích, L. Grippel v Nadworné, Grünbaum-Kreisberg v Borysławu a Przewodnictwo Rafinerii Nafty Fraenkla i Höniga v Ustrzykách Dol.<sup>7</sup>

Obnovou, případně i zvyšováním těchto daňových úvěrů si Pragobanka vytvořila stálou klientelu, jejíž okruh postupně rozšiřovala i o další firmy, jako byly Mineralölraffinerie Rothmann-Taub-Pasternak v Drohobyczu, Petroleum-Raffinerie J. Aschkenazy v Drohobyczu, Mineralölraffinerie Gebrüder Händel v Drohobyczu, Mineralölraffinerie Rudorfer-Baumgarten-Wang v Bolechowu, Modrycka Rafineria Olejów Mineralnych Gartenberg-Wagmann v Drohobyczu, Bracia Hoffman, Oberländer i Spółka v Drohobyczu atd.

Vedle běžných úvěrových obchodů s producenty ropy uskutečnila Pragobanka v Haliči i významný zakladatelský čin, jehož výsledkem bylo konstituování akciové společnosti Galicyjskie Górnice Towarzystwo Akcyjne ve Lvově. Společnost založila spolu se známým ústeckým velkoobchodníkem uhlí I. Petschkem převzetím majetku K. Perutze z Bukurešti a M. H. Reicha ze Lvova, k němuž vedle rafinerie petroleje v Ustrzykách Dol. náležela ještě ropná ložiska v Borysławu a v Tustanowicích spolu s továrnou na vrtné stroje v Borysławu. Z akc. kapitálu 2 000 000 K převzaly v akciích Pragobanka a Petschkova skupina po 600 000 K, K. Perutz 700 000 K a M. H. Reich 100 000 K. Ustavující valná hromada společnosti se konala v polovině prosince 1906 a do správní rady byli zvoleni mj. dva zástupci Pragobanky, z nichž J. Veselý se stal předsedou.<sup>8</sup>

Výnosy a růst haličských obchodů vedly k rozšíření vnitřní organizace, jemuž předcházela změna ve stanovách. Na mimořádné valné hromadě 31. října 1905 bylo navrženo, aby 1. odst. § 2 zněl takto: „Společnost (tj. Pragobanka — pozn. aut.) měla dříve sídlo své v Kolíně a má právo zřizovati filiálky a podružné ústavy také v jiných místech mocnářství Rakouského a v cizozemsku“.<sup>9</sup>

Dříve než provedly úřady schválení požadované změny stanov, přistoupilo se k přípravným pracem ke zřízení filiálky ve Lvově. Pragobanka uzavřela v polovině ledna r. 1906 na šest let smlouvu s M. H. Reichem, který byl ustanoven jako reprezentant příští lvovské filiálky. Podmínkou tohoto ustanovení bylo, že bude participovat 35 % na čistém zisku, odevzdá všechen svůj obchod do rukou filiálky a jako jistotu dá 100 ks akcií Pragobanky do depôt její centrály.

Rozhodnutí otevřít filiálku ve Lvově bylo pochvalně přijato českou národohospodářskou publicistikou a peněžní rubrika Národních listů

v něm spatřovala znamení úspěchu Pragobanky: „Má tam stará a dobrá obchodní spojení, která se upínala dosud z valné části k olomoucké filiálce ústavu tohoto. Vzrůst obchodů zdůraznil nutnost této filiálky a tento organický vývoj jest zároveň dokladem účelnosti kroku tohoto. Jím banka rozšiřuje jen svoji bázi pracovní, jak dáno i zvýšením akc. kapitálu, a postup tento možno jen vítati“.<sup>11</sup>

Na základě zmocnění ministerstva vnitra a výnosů českého místodržitelství bylo povoleno protokolovat firmu v polském jazyce pod názvem Bank Kredytowy Pragski u krajského soudu obchodního ve Lvově.<sup>12</sup> Jakmile se tak stalo, byla filiálka v polovině září r. 1906 oficiálně otevřena. Jejím představeným se stal M. H. Reich a správcem R. Machotka. O nadějích, vkládaných do její činnosti, svědčí nejlépe následující slova bankovní výroční zprávy: „Očekáváme od ní nejen značnější rozvoj dosavadního obchodu eskontního, nýbrž i obchodu bankovního vůbec. Zvláště pak mnoho slibujeme si od komisionářského obchodu zbožím a plodinami, jenž v nesčetných odvětvích svých odkázán jest na Čechy a západní Rakousko vůbec“.<sup>13</sup>

Nejbližší doba dala těmto nadějím v příznivý vývoj plně za pravdu a filiálka ve Lvově začala provozovat obchod v takovém rozhasu, že přistoupila záhy k otevření expozitury.

Usnesení zřídit expozituru lvovské filiálky bylo přijato už v lednu r. 1907 a za její sídlo byly určeny Brody. Současně uzavřela Pragobanka podobně jako předtím ve Lvově smlouvu s tamním finančníkem H. Landauem, který byl pověřen zařizovacími pracemi a v listopadu jmenován správcem. Expozitura zahájila činnost počátkem ledna r. 1908 a po půldruhaleté činnosti se správní rada rozhodla na její přeměně ve filiálku a na ustanovení dosavadního správce jejím reprezentantem.<sup>14</sup>

Oba pobočné ústavy pokračovaly v provozu běžných bankovních obchodů, které v Haliči zahájila Pragobanka prostřednictvím své olomoucké filiálky, a dosáhly pozoruhodných úspěchů také v několika mimořádných transakcích.

Lvovská filiálka zasáhla do jednání o utvoření Związku Producentów Ropy a podílela se na jeho založení. V září r. 1908 složila za tuto organizační kauci ve výši 1 000 000 K a spolu s Ústřední bankou českých spořitelů umožnila uzavření dodávky surové ropy pro vytápění lokomotiv státních drah v Haliči. Tento obchod byl ukončen v květnu r. 1910 a dosaženého zisku bylo použito k internímu zesílení rezervních fondů.<sup>15</sup>

Později navázala Pragobanka prostřednictvím svých haličských pobočných ústavů spojení se společností Petrolea, Towarzystwo Akcyjne Przemysłu Oleju Skalnego, na níž se podílela kapitálovou účastí 50 000 K r. 1910 a spolu s ní provozovala nákup a prodej surové ropy.<sup>16</sup>

Ve spolupráci s vídeňskou bankou Allgemeine Depositen-Bank zúčastnila se lvovská filiálka r. 1911 kapitálem 100 000 K na založení společnosti

Petroleum-Handelsgesellschaft, která se konstituovala jako spol. s r. o. s cílem obchodovat rovněž se surovou ropou.<sup>17</sup>

Kromě ropných obchodů financovala Pragobanka v Haliči prostřednictvím obou svých pobočných ústavů dodávky dřeva pro státní dráhy a poskytovala úvěry na exploatace lesů dřevařským firmám J. Krzysztowicz v Żońkiewu a zejména pak lvovským firmám a velkoobchodníkům B. Weissberg, B. Politzer, R. Halpern, M. Glanz & I. Mendel aj.<sup>18</sup>

Uspokojivých výsledků dosahovala Pragobanka také při povolování úvěrů haličským stavebním firmám a cihelnám a později i z nejrůznějších parcelačních obchodů s pozemky.

Po vyhlášení mobilizace r. 1914 byly oba pobočné ústavy Pragobanky v Haliči uzavřeny. Vzhledem k probíhajícímu válečnému událostem mohla lvovská filiálka obnovit své úřadování teprve r. 1916, od ledna jenom v omezeném a od května v plném rozsahu. Naproti tomu brodská filiálka byla za přechodu front vykradena a po celou dobu trvání války odkázána k nečinnosti, takže její agenda byla od 2. poloviny r. 1917 převedena do Lvova.

Haličské angažmá restringovala Pragobanka už za předválečné krize v letech 1912—1913, přesto však na začátku války obnášela směnečná obliga lvovské filiálky 4 000 000 K a brodské filiálky 3 300 000 K.<sup>19</sup>

Vůbec nejvíce starostí jí působila společnost Galicyjskie Górnice Towarzystwo Akcyjne, na níž měla kapitálovou účast a které včetně starého salda povolila nový úvěr ve výši 600 000 K. Tíživého břemene se zbavila teprve v březnu r. 1916 prodejem svého podílu na akciích firmě Aktien-Gesellschaft für Mineralöl-Industrie, vormals D. Fanto, která se zavázala za veškeré daňové platy k záruce 450 000 K.<sup>20</sup>

Velká položka vážla Pragobance rovněž u dřevařské firmy I. Weidberg ve Stryji. Podnik se měl přeměnit ve spol. s r. o., na jejímž kmenovém kapitálu 500 000 K by se Pragobanka podílela 375 000 K a původní majitel 125 000 K. Toto úsilí však nevedlo ke kýženému cíli. Proto byla uzavřena v únoru r. 1916 s firmou smlouva, podle níž splatil majitel na svou pohledávku 800 000 K a postoupil dále 600 000 K ve válečných náhradách, zatím co zbývajících 238 000 K postupně splácel ze svých dřevařských exploatací. Úplného vyrovnání bylo dosaženo teprve v červenci r. 1918.<sup>21</sup>

Značné pohledávky měla Pragobanka také u firem Rafineria Nafty i Fabryka Olejów Maszynowych, M. H. Reich ve Stryji (852 000 K), Dampfmühl J. Thom und Sohn ve Lvově (446 000 K), Bolechower Holz-Industrie-Gesellschaft v Bolechowě (450 000 K) ad. Zatímco spojení se stryjskou rafinérií nebylo ohroženo, poněvadž bylo vázáno na poměrně dobrý směnečný materiál, ostatní obchody se neobešly beze ztrát, které r. 1916 doštopily výše 300 000 K.<sup>22</sup>

Teprve po vyrovnání těchto pohledávek a po odpisech případných ztrát pustila se Pragobanka znovu do mimořádných transakcí v Haliči, které podnikala buď ve spolupráci s jinými ústavy nebo na vlastní účet.

Stalo se tak na samém sklonku první světové války, kdy haličské území přestalo být bojištěm východní fronty a mohlo být opět obchodně použitelné.

Koncem října r. 1917 uzavřela konzorciální smlouvu o společné účasti s Agrární bankou v Praze na Lvovském ústavu Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy, který provozoval převážně pozemkové a realitní obchody. Při zvýšení jeho akc. kapitálu ze 3 000 000 K na 6 000 000 K upsaly obě pražské banky novou emisí na polovic, vyžádaly si složit do svých depýt 50 % akcií původní emise a vyhradily si poloviční zastoupení ve správní radě. V listopadu r. 1917 převzala Pragobanka spolu s Agrární bankou i financování svého Lvovského klienta, když mu poskytla lombardní úvěr do 3 000 000 K a reeskontní úvěr do 5 000 000 K.<sup>23</sup>

Druhou významnou transakcí ve Lvově bylo zřízení tamní spol. s r. o. Spółka Rolnicza s kmenovým kapitálem 600 000 K, na němž se zúčastnila Pragobanka, Agrární banka v Praze a Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy stejnými podíly a rovnoměrně obsadili zakladatelé také všech šest míst ve správní radě společnosti. Podle výroční zprávy se nově založená společnost zabývala „všemi obchody se zemědělstvím souvisejícími“.<sup>24</sup> Provedla několik významných parcelací a prodejů šlechtických velkostatků. Nejpozoruhodnější obchod byl připravován v souvislosti s prodejem velkostatku Wiśnicz, kde se kupci ucházeli o úvěr do 7 000 000 K, který měly poskytnout Pragobanka, Agrární banka a Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy. Podle návrhu Lvovské filiálky měla se k tomuto účelu založit nová spol. s r. o. s kmenovým kapitálem 700 000 K, který by kupci doplnili z vlastních prostředků na 2 000 000 K a částečně tak kryli poskytnutý úvěr.<sup>25</sup>

Kromě velkorysých pozemkových obchodů, realizovaných z iniciativy Pragobanky a za spolupráce s Agrární bankou v Praze, byly uskutečněny některé finanční operace v Haliči na sklonku první světové války zcela samostatně. Byla to zejména účast Lvovské filiálky na založení zasílatelské společnosti a aprovizačního podniku Wirtschaftsanstalt der Banken nebo financování nákupu českého chmelu, který zajišťovali velkoobchodníci M. Weinreb ve Lvově a S. Grübel v Brodech.<sup>26</sup>

Halič postrádala samostatný peněžný trh, který by ovládala národní buržoazie. Díky ložiskům ropy a uhlí, jakož i poměrně kvalitnímu půdnímu fondu byla země dodavatelkou surovin a některých zemědělských výrobků a následkem nevyvinutého průmyslu se stala rezervoárem pracovních sil a odbytištěm zboží i kapitálu svých zdatnějších sousedů.

Úvěrovou soustavu tu představovaly většinou spořitelny nebo různorodé peněžní ústavy na podkladě společenstev. Všem těmto článkům byl společný nedostatek kapitálu, zvyšující téměř do lichvářských rozměrů úrokovou míru.<sup>27</sup> Drahý úvěr, který sliboval snadný a rychlý zisk, lákal na toto obchodní území vídeňské a poměrně záhy také jiné obchodní banky.

Z českých obchodních bank pronikla do západní části země nejprve Živnostenská banka, která počátkem října r. 1905 otevřela svou filiálku v Krakově, zatímco klientelu ve východní části si připoutala Pražská úvěrní banka, která v polovině září r. 1906 zřídila svou filiálku ve Lvově. Pobočné ústavy obou pražských bank měly pro další expanzi českého bankovního kapitálu v Haliči průkopnický význam a staly se příkladem k následování: v Krakově otevřely své filiálky postupně ještě Ústřední banka českých spořitelů, Záložní a úvěrní ústav v Hradci Králové a Česká průmyslová banka, ve Lvově pak Ústřední banka českých spořitelů a Živnostenská banka.

Pražská úvěrní banka obchodovala v Haliči od r. 1903, kdy začala poskytovat prostřednictvím své olomoucké filiálky pravidelné daňové úvěry pro těžbu a zpracování ropy. S otevřením lvovské filiálky, k níž byla záhy připojena brodská expozitura (která se v krátké době emancipovala), byla činnost postupně rozšiřována i o další bankovní obchody včetně smělé zakladatelské činnosti. Slibný vývoj byl přerušen po propuknutí první světové války a postupně obnovován teprve v posledních dvou válečných letech, kdy území přestalo být bojištěm východní fronty.

<sup>1</sup> Dějiny Pragobanky zatím zobrazila pouze příležitostná publikace *Padesát let Pražské úvěrní banky 1870—1919*, Praha 1919, jejíž oslavná forma zpracování se však uplatnila na úkor pravdivého a objektivního obsahu.

<sup>2</sup> Státní oblastní archiv Praha, Krajský soud obchodní Kutná Hora, zn. Sp—I—47, č. 38/1.

<sup>3</sup> *Z domácího trhu peněžního*, Národní listy 25. 2. 1900.

<sup>4</sup> Łopuszański, E.: *Die österreichischen Banken im Jahre 1900*, Mitteilungen des k. k. Finanzministerium 8, 1902, č. 1, s. 5.

<sup>5</sup> Státní oblastní archiv Praha, Krajský soud obchodní Praha, zn. Sp—XI—238, č. 2161/6 a výroční zpráva *Pražská úvěrní banka. Jednání v 31. řádné valné hromadě dne 19. 3. 1901. Zpráva jednatelská a účetní za r. 1900*, Praha 1901, nestr.

<sup>6</sup> Podnikový archiv Státní banky československé Praha, Pražská úvěrní banka, zápisy ze schůzí správní rady 10. 7. a 27. 11. 1903 (dále citováno SR).

<sup>7</sup> *Ibidem* 18. 6., 9. 7., 9. 9. a 5. 11. 1904.

<sup>8</sup> *Ibidem* 12. 10., 15. 11., 20. 11., 1. 12. a 15. 12. 1906. Rovněž výroční zpráva *Pražská úvěrní banka. Jednání v 37. řádné valné hromadě dne 5. 3. 1907. Zpráva jednatelská a účetní za r. 1906*, Praha 1907, nestr.

<sup>9</sup> SR 24. 2. 1906.

<sup>10</sup> *Ibidem* 15. 1. 1909.

<sup>11</sup> *Z pražského trhu peněžního*, Národní listy 11. 2. 1906.

<sup>12</sup> Státní oblastní archiv Praha, Krajský soud obchodní Praha, zn. Sp—XI—238, č. 2161/22 a 2161/23. *Gazeta Lwowska* 18. 9. 1906.

<sup>13</sup> Výroční zpráva *Pražská úvěrní banka. Jednání v 36. řádné valné hromadě dne 14. 3. 1906. Zpráva jednatelská a účetní za r. 1905*, Praha 1906, nestr.

<sup>14</sup> Státní oblastní archiv Praha, Krajský soud obchodní Praha, zn. Sp—XV—35, č. 2161/26. *Gazeta Lwowska* 3. 10. 1909.

<sup>15</sup> SR 10. 9. 1908 a Bujak, F.: *Galicja*. 2. Lwów-Warszawa 1910, s. 126.

<sup>16</sup> SR 7. 5. a 29. 12. 1910.

<sup>17</sup> *Ibidem* 29. 12. 1911.



- <sup>18</sup> *Ibidem* 31. 8. a 15. 9. 1906, 27. 6. a 20. 12. 1907, 17. 1. 1908, 20. 1. 1909, 29. 12. 1910, 26. 9. 1911 ad.
- <sup>19</sup> Podnikový archiv Státní banky československé Praha, Pražská úvěrní banka, zápisy ze schůzí výkonného výboru 11. 11. a 5. 12. 1914 (dále citováno VV).
- <sup>20</sup> SR 29. 12. 1915 a 14. 3. 1916 a VV 17. 3. a 12. 4. 1916. Rovněž tištěná 46. *výroční zpráva Pražské úvěrní banky za r. 1915*, Praha 1916, nestr.
- <sup>21</sup> VV 1. 7. a 18. 12. 1915, 3. 2. 1916 a 3. 7. 1918.
- <sup>22</sup> *Ibidem* 21. 3. 1917.
- <sup>23</sup> SR 30. 10., 16. 11. 1916 a 4. 2. 1917 a VV 12. 12. 1917 a 3. 4. 1918.
- <sup>24</sup> 48. *výroční zpráva Pražské úvěrní banky za r. 1917*, Praha 1918, nestr.
- <sup>25</sup> VV 23. 8. 1918.
- <sup>26</sup> *Ibidem* 9. 8., 14. 8. a 28. 8. 1918.
- <sup>27</sup> Podle soukromé statistiky z r. 1910 dosahovala úroková míra v Haliči u 2 ústavů 5 %, u 25 ústavů 6 %, u 28 ústavů 6,5 %, u 84 ústavů 7 %, u 37 ústavů 7,5 %, u 173 ústavů 8 %, u 19 ústavů 8,5 %, u 129 ústavů 9 %, u 90 ústavů 10 % a u 3 ústavů 12 %, zatímco 361 ústavů nepodalo o této zjišťované skutečnosti žádný výkaz — Fuhrich, J.: *Věci polské*, Národní listy 18. 8. a 22. 8. 1912.

## ПРАЖСКИЙ КРЕДИТНЫЙ БАНК И НАЧАЛО ЕГО КОММЕРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

С 1903 года Пражский кредитный банк посредством своего филиала в Оломоуце предоставлял регулярные налоговые кредиты на добычу нефти в Галиции и расширял там постепенно свою коммерческую программу и в области других банковских транзакций, включая в это и амбициозную пионерскую деятельность. Требованиям контактов с клиентурой в Галиции пражских банк подчинил и свою внутреннюю организацию. Он же первым в 1906 году открыл свой филиал во Львове. Два года спустя к нему присоединилась и экспозитура в Бродах, которая, в течение короткого времени, вполне эмансипировалась, а в 1909 году превратилась в самостоятельный филиал.